

Sami Yläoutinen
pääjohtaja

Jenni Leppälahti
talouspäälikkö

Lausunto eduskunnan tarkastusvaliokunnalle 24.04.2025 K 8/2025 vp Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomuksesta Valtiontalouden tarkastusviraston tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2024

Eduskunnan tarkastusvaliokunta on pyytänyt Valtiontalouden tarkastusvirastolta lausunnon eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomuksesta tarkastusviraston tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2024. Tilinpäätösasiassa on pyydetty erityisesti selvitystä siirtyvän erän kasvamisen syistä. Lisäksi kerrotaan tarkastusviraston sisäisen tarkastuksen työohjelmasta, painopisteistä sekä keskeisistä havainnoista vuonna 2024.

1 Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus Valtiontalouden tarkastusviraston tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta vuodelta 2024

Eduskunnan tilintarkastajat ovat tilintarkastuskertomukseen sisältyvässä lausunnossaan esittäneet, että tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2024 antavat viraston tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot Valtiontalouden tarkastusviraston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia.

2 Tarkastusviraston toimintakertomuksessa ja tilinpäätöksessä esitetyt keskeisimmät tiedot 2024

Tarkastusviraston strategiset vaikuttavuustavoitteet ovat seuraavat:

- tarkastus- ja valvontatyöllä tarkastusvirasto vahvistaa hallinnon tilivelvollisuutta eduskunnalle ja kansalaisille
- tarkastusvirasto tuottaa tarkastus- ja valvontatyön avulla luotettavaa ja olennaista tietoa valtiontalouden ja taloudenhoidon kannalta merkittävistä asioista
- tarkastusvirasto tukee toiminnallaan tehokasta ja lainmukaista hallintoa.

Tarkastusviraston toiminnan vaikuttavuus rakentuu siitä, että virasto toteuttaa perustehtäviään tehokkaasti ja laadukkaasti ja saavuttaa tulostavoitteensa. Vaikuttavuutta seurataan tulostavoitteiden saavuttamisen lisäksi sidosryhmäkyselyin sekä keräämällä tietoa siitä, kuinka hyvin hallinto toteuttaa viraston tarkastussuosituksia. **Asetettuihin tavoitteisiin nähden tarkastusviraston vaikuttavuuden voidaan arvioida olevan hyvällä tasolla.**

Sidosryhmäkyselyyn vastaajista 79 prosenttia arvioi 2024, että tarkastusviraston tarkastus- ja valvontatoimintaa on vaikuttavaa (47 prosenttia vuonna 2022, 67 prosenttia vuonna 2019). Vuodelle 2024 tavoitteeksi oli asetettu ao. kysymyksen vastausten osalta 70 prosenttia.

Tilintarkastuksessa tehdyistä suosituksista on toteutunut kokonaan tai osittain 91 prosenttia vuonna 2024 (93 prosenttia vuonna 2023, 88 prosenttia vuonna 2022). Tavoitteeksi oli asetettu 85 prosenttia, joten tavoite saavutettiin. Laillisuus-, tuloksellisuus- ja finanssipolitiikan tarkastuksissa (LTF-tarkastuksissa) annettujen suositusten toteutumisprosentti on seurannan perusteella parantunut edellisvuoteen verrattuna ja asetettu tavoite ylitettiin. Tavoite oli 82 prosenttia ja LTF-tarkastusten suosituksista toteutui joko kokonaan tai osittain 85 prosenttia vuonna 2024 (81 prosenttia vuonna 2023, 78 prosenttia vuonna 2022).

Tulostavoitteiden toteutuminen

Tulostavoitteita on asetettu yhteensä kolme kappaletta ja ne ovat pääsääntöisesti saavutettu hyvin tai melko hyvin vuonna 2024.

1. Tarkastusvirasto toimii tehokkaasti sekä avoimesti ja on omasta toiminnastaan tilivelvollinen

Tarkastusvirasto toteuttaa tarkastus- ja valvontatehtävänsä tehokkaasti ja vaikuttavasti. Olemme aikaansaavia. Laadukkaat ja tehokkaat prosessit ja toimintatavat mahdollistavat viraston tuloksellisen toiminnan. Olemme kustannustietoisia omassa toiminnassamme. Toimimme avoimessa vuorovaikutuksessa hallinnon ja sidosryhmien kanssa.

Tavoite on toteutunut kokonaisuutena melko hyvin. Vuonna 2024 valmistui pääosin tarkastus- ja valvontasuunnitelman ja toiminta- ja taloussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti yhteensä neljä eduskuntakertomusta, 69 tilintarkastuskertomusta, 16 laillisuustarkastus-, tuloksellisuus- ja finanssipolitiikan tarkastuskertomusta sekä 11 jälkiseurantaraporttia. Laillisuus-, tuloksellisuus- ja finanssipolitiikan tarkastuskertomusten osalta ylitettiin tavoite yhdellä kertomuksella, kun taas jälkiseurantaraporttien tavoitemäärää (15 raporttia) ei saavutettu. Puoluetarkastuksia valmistui yhteensä 36 ja finanssipolitiikan valvonnan raportteja ja arvioita kaksi kappaletta.

Tarkastusten aikainen yhteistyö tarkastajien ja tarkastuskohteiden välillä on ollut viime vuosien aikana erittäin toimivaa. Tavoitteeksi on asetettu, että 90 prosenttia tarkastuksen jälkeiseen palautekyselyyn vastaajista arvioi, että yhteistyö tarkastuksen aikana on ollut positiivista. Tavoite ylitettiin, sillä positiivisia palautteita saatiin yhteensä 94 prosentilta vastaajista (88 prosenttia vuonna 2023, 91 prosenttia vuonna 2022). Positiivisen palautteen määrälle tarkastustiedon ajankohtaisuudesta ja olennaisuudesta on asetettu tavoitteeksi 85 prosenttia vuodelle 2024 (kaikki tarkastuslajit yhteensä). Tavoitteesta ei jääty kauas, sillä positiivisen palautteen osuus oli 83 prosenttia. Tarjotun tiedon ajankohtaisuus ja olennaisuus on parantunut edelliseen vuoteen nähden 14 prosenttia, joten kehitystä voidaan pitää erittäin hyvänä.

Ydintoimintaan kohdennettiin työaikaa 69 prosenttia tehollisesta työajasta vuonna 2024 (68 prosenttia vuonna 2022). Työajan kohdentumisen osalta ei päästy vielä tavoitteeseen (75 prosenttia). Ydintoiminnan suoritteille asetettuihin tuottavuustavoitteisiin ei aivan päästy, vaikka jälkiseurantaraporttien tuottavuudessa (22,1 raporttia henkilötyövuotta kohti) onkin positiivinen kehitys (18,3 vuonna 2023, 15,6 vuonna 2022). Tarkastus- ja valvontakertomusten tuottavuus laski ollen 1,5 kertomusta per henkilötyövuosi (1,7 vuonna 2023, 1,6 vuonna 2022). Puoluetarkastusten määrä (20,4 vuonna 2024, 26,0 vuonna 2023) sekä finanssipolitiikan valvonnan raporttien määrä (0,4 vuonna 2023, 0,8 vuosina 2022–2023) henkilötyövuotta kohden laskivat myös edellisvuoteen nähden.

Laillisuus-, tuloksellisuus- ja finanssipolitiikan tarkastusten läpimenoajalle asetettua 400 vuorokauden tavoitetta ei saavutettu, sillä LTF-tarkastukset ovat kestäneet keskimäärin 472 vuorokautta (432 vuorokautta vuonna 2023, 451 vuorokautta vuonna 2022). Tarkastussuoritteiden kustannuksille asetettuja tavoitteita ei saavutettu, vaikka niistä ei jäätykään kovin kauas. Vuonna 2024 LTF-kertomuksen kustannus oli 397 716 euroa, kun tavoite oli 380 000 euroa (356 749 euroa vuonna 2023, 474 000 euroa vuonna 2022). Tilintarkastuskertomuksen kustannukset olivat 50 281 euroa, kun tavoite oli 49 000 euroa (51 040 euroa vuonna 2023, 50 014 euroa vuonna 2022). Jälkiseurantaraportin kustannukset 8 756 euroa ylittivät hieman asetetun 7 000 euron tavoitteen (10 670 euroa vuonna 2023, 12 438 euroa vuonna 2022). Ydintoimintaan käytetyn työpäivän kustannus nousi edellisvuoteen nähden mutta sille asetettu tavoite saavutettiin.

Ydintoimintaan käytetyn työpäivän kustannus oli 819 euroa, kun sille asetettu tavoite oli 825 euroa (802 euroa vuonna 2023, 788 euroa vuonna 2022).

Valvontatehtävien kokonaiskustannukset kasvoivat finanssipolitiikan valvonnan (1 119 290 euroa vuonna 2024, 1 066 642 euroa vuonna 2023, 740 639 euroa 2022) sekä avoimuusrekisteritehtävän (666 937 euroa vuonna 2024, 493 022 euroa vuonna 2023, 194 450 euroa vuonna 2022) osalta mutta laskivat puolue- ja vaalirahoitusvalvonnan osalta (786 419 euroa vuonna 2024, 859 260 euroa vuonna 2023, 894 046 euroa vuonna 2022). Avoimuusrekisteritehtävä alkoi vuonna 2024 ja sitä ennen siihen on valmistauduttu esimerkiksi järjestelmää rakentamalla. Myös puoluetarkastusten kustannukset (11 809 euroa) nousivat vuonna 2024 (8 404 euroa vuonna 2023).

2. Tarkastusvirasto hyödyntää digitalisaatiota ja uusia teknologioita toiminnassaan

Virasto hyödyntää tiedonmuodostuksessa datan mahdollisuuksia sekä monipuolisia menetelmiä, aineistoja ja teknologioita. Toiminta ja johtaminen perustuvat ajantasaisen tiedon hyödyntämiseen.

Tavoite on toteutunut melko hyvin. Tarkastuksessa on käytetty hyvin laajasti erilaisia data-aineistoja, kuten valtion yhteisestä taloushallinnon tietojärjestelmästä suoraan poimittuja data-aineistoja ja aineistojen perusteella rakennettua data-analytiikkaa. Tarkastuksissa on hyödynnetty virastokohtaisten tietojärjestelmien tietoja tarkastuksen tarpeen mukaisesti myös tarkastajaroolilla suoraan käyttöliittymien kautta. Tarkastuksissa hyödynnetään tarpeen mukaan virastokohtaisista ns. substanssijärjestelmistä poimittuja tietoa-aineistoja ja eri lähteistä saatavia rekisteriaineistoja. Avoimen rajapinnan kautta saatavia tietoja on myös hyödynnetty mm. toimintaympäristön seurannan toteutuksessa erillisen raportointiportaalin avulla.

Valtion yhteisten taloudenhoidon prosesseja koskevien tietoa-aineistojen analysoinnissa on käytetty laajasti data-analytiikkaa. Data-analytiikan käytöllä on voitu parantaa sekä tarkastuksen laatua että tehokkuutta. Tämä on osaltaan edellyttänyt jo aiemmin tehtyjä tarkastuksen toteutukseen ja tarkastusprosessiin kohdistuneita muutoksia. Tarkastusmenetelminä on laajasti käytössä data-aineistojen perusteella toteutettava analyttinen tarkastus. Erityisesti tilintarkastuksessa on lisäksi aineistoja hyödyntäen rakennettu kontrollien testausta koko populaatiota hyödyntäen, aineistojen perusteella toteutettuja läpikulkutestauksia sekä analyttisen aineistotarkastuksen (ml. odotusarvojen hyödyntäminen) menetelmiä. Kattavasti kaikissa tarkastuksissa data-analytiikan hyödyntäminen on todennäköisesti jatkossakin vaikeaa. Tämä johtuu osin luotettavien ja yksittäisen tarkastuksen tavoitteita palvelevien data-aineistojen puutteesta. Edelleen laaja tietoa-aineistojen käyttö edellyttää tietoturvallisia käsittelytapoja ja asianmukaisia pääsykontrolleja.

Finanssipolitiikan valvonnan toiminnassaan tarvitseman talousdatan käyttöön saattoa, analysointia ja visualisointia tehostettiin rakentamalla R-kielipohjainen käyttöliittymä ja kuviotietopankki yhteistyössä ulkoisen toimittajan kanssa. Tekoälyn hyödyntäminen ohjelmointityössä laajentui. Koneoppimiseen perustuvia ennustamisen menetelmiä pilotoitiin tarkoituksena arvioida niiden hyödynnettävyyttä finanssipolitiikan valvonnan arviointitehtävien välineistössä. Avoimuusrekisterin tietojärjestelmän rakentaminen jatkui ja uusia toiminnallisuuksia otettiin käyttöön. Samalla valmisteltiin ratkaisua ilmoitustietojen tehokkaan massasiirron mahdollistamiseksi.

Viraston yhteisen digitaalisen kehittämisen hankkeessa aloitettiin tiedonhallintamallin, pilvisiirtymän ja tietämyksenhallinnan kehystoimien valmistelu vuonna 2024. Vuoden aikana valmistui kokonaisarkkitehtuurin kehitysprojekti ja kehitystyötä jatketaan vuonna 2025. Viraston tekoälypolitiikka hyväksyttiin vuonna 2024 ja vuoden aikana kehittyneitä kielimalleja hyödyntäviä tekoälyavustajia testattiin osana työtehtäviä ja toteutettiin laaja pilotointi siten, että virastolla on valmius ottaa tekoälyratkaisu vuonna 2025 laajasti käyttöön työnteon tehostamiseksi. Kehitystyö tulee myös lähivuosina painottumaan tietoa-aineistojen ja teknologioiden tehokkaaseen hyödyntämiseen tiedonmuodostuksessamme sekä tietosuoja- ja tietoturvakysymyksiin toimittaessa pilviympäristössä.

Tiedolla johtamisen edellytyksiä kehitettiin vuoden aikana johdon raportointipalvelun ensimmäisen vaiheen käyttöön-oton myötä. Johdolla on käytössään johdon raportointipalvelun kautta jatkuvasti ajantasaiset perustiedot toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutumista ja ennusteista. Johdon raportointi sisältää automaattisesti päivä- tai kuukausitasolla päivittyviä tietokokonaisuuksia taloudesta, henkilöstöstä ja työajoista.

3. Henkilöstö on ammattitaitoista ja motivoitunutta ja työyhteisömme voi hyvin

Huolehdimme työhyvinvoinnista, ammattitaidon ylläpidosta ja kehittämisestä, jaamme osaamistamme ja opimme muilta. Kannamme vastuumme työyhteisön jäsenenä, ja edistämme luottamukseen perustuvaa toimintakulttuuria. Kehitymme johtamis- ja esihenkilötyössä.

Tavoite on toteutunut hyvin. Tarkastusviraston henkilötyövuosien määrä nousi 148:aan (143 vuonna 2023, 145 vuonna 2022). Tavoitteeksi asetettua 151,5 henkilötyövuotta ei aivan saavutettu. Tämä johtuu osittain henkilötietojärjestelmän laskennasta, joka ei huomioi henkilökierrosta kertyviä henkilötyövuosia sekä henkilöstön lyhyehköistä palkattomista virkavapauksista, joiden ajaksi rekrytointi ei ole mahdollista.

VMbaro-henkilöstökyselyn vastausten perusteella henkilöstön kokonaistyytyväisyyttä koskeva tavoite ylitettiin. Tavoitteeksi oli asetettu 3,6 ja vastausten perusteella henkilöstön kokonaistyytyväisyys oli 3,9 (3,8 vuonna 2023, 3,4 vuonna 2022). Myös muilla osa-alueilla henkilöstön vastauksissa on positiivinen kehitys. Osaaminen, oppiminen ja uudistuminen kokonaisindeksi on noussut 3,7:stä 3,9:ään ja osaamisen ylläpidon ja parantamisen tuki työnantajan taholta on noussut arvoon 4,3 arvosta 3,8. Johtajuusindeksi nousi myös hieman edelliseen vuoteen verrattuna ylittäen reilusti edelleen sille asetetun tavoitteen. Johtamisindeksi vuonna 2024 oli 3,9 ja tavoite oli 3,4 (3,8 vuonna 2023, 3,2 vuonna 2022).

Osaamisen määrittämistä jatkettiin vuonna 2024 määrittämällä viraston yhteiset osaamiset. Yhteiset osaamiset määritettiin strategiaan mahdollistajiin perustuen. Tarkastusosaamisen kehittämisen osalta jatkettiin EOppivassa toteutettujen tarkastusosaamisen kurssikokonaisuuksien hyödyntämistä. Yhteisten osaamisen osaamiskartoituksessa saatuja tuloksia hyödynnettiin koulutussuunnitelman laadinnassa. Koulutukseen käytetty aika henkilötyövuotta kohti on noussut edelliseen vuoteen verrattuna ja oli 5,2 työpäivää (5,0 päivää/henkilötyövuosi 2023, 2,5 päivää/henkilötyövuosi vuonna 2022). Henkilöstön koulutustasoindeksi oli 6,9, kun tavoitteena oli 6,8 (6,7 vuosina 2022–2023). Tilintarkastajien ammattitutkintojen määrä oli 45 ja tutkintojen määrälle asetettu tavoite saavutettiin (42 vuosina 2022–2023).

Sairauspoissaolojen määrä on noussut edellisen vuoden 4,1 päivästä henkilötyövuotta kohti 6,0 päivään (6,6 päivää henkilötyövuotta kohden vuonna 2022) ja sille asetettu tavoite saavutettiin. Tavoite oli alittaa valtionhallinnon keskimääräinen sairauspoissaolojen määrä, joka oli 8,1 päivää henkilötyövuotta kohden vuonna 2024. Työterveyshuollon kustannukset henkilötyövuotta kohden nousivat reilusti ja olivat 1 761 euroa, kun tavoitteena oli 900 euroa (1 119 euroa/henkilötyövuosi 2023, 1 083 euroa/henkilötyövuosi vuonna 2022).

Toiminnallinen tehokkuus, tilinpäätösanalyysi sekä siirtyvän erän kasvamisen syyt

Kertomusvuonna aloitettiin viraston uuden strategian toimeenpano ja vahvistettiin edelleen tarkastus- ja valvontatoimintaa. Tarkastus- ja valvontatoimintaan käytettiin kuusi henkilötyövuotta enemmän työaikaa kuin vuonna 2023. Muuhun ydintoimintaan käytetty työaika väheni kolme henkilötyövuotta. Tukitoimintaan käytetty työaika pysyi kertomusvuonna edellisvuoden tasolla.

Tuottavuudelle asetettuja tavoitteita ei saavutettu, vaikka jälkiseurantaraporttien osalta tuottavuuden kehittyminen on ollut hyvää. Tarkastus- ja valvontatoimintaan käytettiin kokonaisuutena 67 henkilötyövuotta vuonna 2024 (61 htv vuonna 2023, 58 htv vuonna 2022, 50 htv vuonna 2021) ja tarkastus- ja valvontakertomuksia valmistui yhteensä 89 kappaletta (pl. finanssipolitiikan valvonnan kertomus). Kertomuksia valmistui yksi vähemmän kuin edellisenä vuonna,

ja tarkastus- ja valvontatoimintaan kohdennettiin enemmän työaikaa. Tuottavuuden osalta on huomioitava, että tilin-tarkastuskohteiden määrä väheni edellisvuoteen verrattuna ja toisaalta kertomuksia ei annettu kaikkien lakisääteisten tehtävien osalta, kuten esimerkiksi avoimuusrekisteritehtävässä, jota koskeva lakisääteinen vuosiraportointi alkaa vuonna 2025. Kertomuksia valmistui 1,5 kappaletta henkilötövuotta kohden (1,7 vuonna 2023, 1,6 vuonna 2022) ja tuottavuudelle asetettua tavoitetta ei saavutettu. Jälkiseurantaraporttien määrä henkilötövuotta kohden oli 22,1 ja tavoitetta ei aivan saavutettu. Henkilötövuosia kohdentui ydintoimintaan 69 prosenttia, kun tavoite oli 75 prosenttia.

Taloudellisuudelle asetetut tavoitteet ovat toteutuneet yhden tavoitteen osalta ja kahden tavoitteen osalta on lähes-tytty tavoitetta. Laillisuus-, tuloksellisuus- ja finanssipolitiikan (LTF) tarkastuskertomusten, tilintarkastuskertomusten sekä jälkiseurantaraporttien kustannusten osalta asetettuja euromääräisiä tavoitteita ei saavutettu, mutta niiden osalta tavoitteesta ei jääty merkittävästi. LTF-tarkastusten läpimenoaikatavoitetta ei saavutettu. Tarkastusviraston ydintoimin-taan käytetyn työpäivän kustannus, 819 euroa, kasvoi vuonna 2024 (802 euroa vuonna 2023, 788 euroa vuonna 2022). Tähän vaikutti ydintoimintaan käytetyn työajan lisääntyminen kolmella henkilötövuodella. Ydintoimintaan käytetyn työpäivän kustannukselle asetettu tavoite kuitenkin saavutettiin.

Eduskunta myönsi tarkastusvirastolle toimintamenoihin yhteensä 17 585 000 euroa vuonna 2024 (17 062 000 euroa vuonna 2023). Edellisiltä vuosilta määrärahoja siirtyi 3 452 522 euroa, jolloin käytettävissä olevat määrärahat olivat vuonna 2024 yhteensä 21 037 522 euroa. Toimintamenumomentin määrärahoja käytettiin vuoden 2024 aikana 13 629 963 euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 3 955 037 euroa. Vuoden 2024 siirtyvä erä oli 502 516 euroa suurempi kuin edellisenä vuonna. **Siirtyvän erän suuruuteen ovat vaikuttaneet strategiaan kytkeytyvien kehittämismenojen ja mui-den palveluhankintojen, kuten digitalisaatiokehittämisen siirtyminen.** Esimerkiksi vtv.fi –verkkopalvelun uudistami-nen, pilvisiirtymän valmistelu sekä tekoälyn käyttöönotto koko henkilöstölle ovat siirtyneet vuodelta 2024 seuraavalle vuodelle. Myös tarkastuksen tietojärjestelmän hankinta jouduttiin siirtämään tuleville vuosille. **Siirtyvää erää voidaan pitää perusteltuna TTS-kaudelle kohdentuvista uudistuksista johtuen, kuten digitalisaatiokehittämisestä ja puolue- ja vaalirahoitusjärjestelmän uudistamisesta.**

Tarkastusviraston toiminnan kulut olivat 16 891 547 euroa ja nousivat edelliseen vuoteen verrattuna (15 905 166 euroa vuonna 2023). Suurin osa eli 81 prosenttia toiminnan kuluista on henkilöstökuluja (13,7 milj. euroa). Henkilöstökulut kasvoivat 5,0 prosenttia. Toiseksi suurin kuluerä on palvelujen ostot (1,9 milj. euroa), joiden osuus oli 11,0 prosenttia toiminnan kuluista (10,2 prosenttia vuonna 2023). Palvelujen ostot kasvoivat 14,9 prosenttia, mikä johtui pääosin työ-terveys-, koulutus- ja ICT-käyttöpäalvelukulujen kasvusta. Kolmanneksi suurin kuluerä on vuokrat (0,6 milj. euroa), joiden osuus oli 3,8 prosenttia toiminnan kuluista. Vuokrakulujen määrä pysyi edellisvuoden tasolla.

Tarkastusviraston tase kasvoi tilikauden 2024 aikana, mikä johtui vaali- ja puoluerahoitusvalvonnan järjestelmän kehit-tämisen, avoimuusrekisterijärjestelmän sekä johdon raportoinnin ensimmäisen osuuden valmistumisesta. Käyttöomai-suus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset kasvoi 26,6 prosenttia (696 005 euroa), ostovelat vähenivät 15,3 prosenttia (291 051 euroa) ja siirtovelat vähenivät 2,0 prosenttia lomapalkkavelan pienentymisen myötä.

Sisäisen tarkastuksen työohjelma, painopisteet sekä keskeiset havainnot vuonna 2024

Valtiontalouden tarkastusvirasto on järjestänyt sisäisen tarkastuksen valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 70 §:n mukaisesti ja sisäisen tarkastuksen asemasta on määrätty viraston työjärjestyksessä. Sisäisen tar-kastuksen toimintaa on määritelty myös Valtiontalouden tarkastusviraston sisäisen tarkastuksen ohjesäännössä vuo-delta 2020.

Sisäinen tarkastus tukee tarkastusvirastoa ja sen ylintä johtoa tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien sekä riskienhallinnan tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen. Sisäinen tarkastus perustuu vuosittain tehtävään tarkastussuunnitelmaan. Suunnitelman laatimisessa on selvitettävä riittävässä laajuudessa viraston toimintoja ja niihin liittyviä riskejä sekä otettava huomioon pääjohtajan toivomukset.

Vuoden 2024 sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman mukaisesti tarkastusta on kohdistettu tarkastusviraston omaisuuden hallintaan, henkilöstöetuuksiin, sisäisen valvonnan kontrolleihin sekä sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman valmisteluun.

Viraston omaisuuden tarkastus kohdistui ensisijaisesti irtaimen omaisuuden hallintaan, joista suurimman osan muodostaa toimistokalusteet sekä tietokoneet ja puhelimet. Tarkastuksen perusteella irtaimen omaisuuden hallinnassa ei havaittu olennaisia puutteita. Irtain omaisuus oli kokonaisuutena hallittava kokonaisuus, jota valvotaan sisäisen valvonnan näkökulmasta kustannustehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Tarkastuksen perusteella tehtiin muutamia havain- toja ja niiden perusteella suosituksia, jotka kohdistuivat irtaimistorekisterin hallintaan.

Henkilöstöetuuksien tarkastus kohdistui virastolla käytössä oleviin keskeisiin henkilöstöetuuksiin. Tällaisia etuuksia ovat muun muassa lounas-, liikunta- ja kulttuurietu, työmatkaetu, puhelinetu, hammashoitoetu sekä kiinteistön yhteydessä olevat viraston parkkipaikat. Tarkastusviraston henkilöstölle suunnattujen etuuksien osalta ei tullut esiin erityisiä huomioita. Tarkastuksen perusteella kaikilla läpikäytyillä etuuksilla oli olemassa asiallinen peruste, jonka mukaan etuuk- sia on voitu osoittaa henkilöstölle.

Sisäisen valvonnan kontrolleja käydään läpi vuosittain osana sisäisen tarkastuksen vuosikiertoa. Sisäisen valvonnan kontrollit koostuvat talous- ja henkilöstöhallinnon valvontatoimenpiteistä, joilla valvotaan viraston prosesseja. Näitä ylläpitää viraston talous- ja henkilöstöhallinto. Tarkastuksessa ei ole havaittu puutteita tai erityisiä huomioita sisäisen valvonnan kontrollien hallinnassa.

Näiden tarkastusten lisäksi sisäinen tarkastus tukee viraston valmistelua osana tilinpäätökseen sisältyvää sisäisen val- vonnan arviointi- ja vahvistuslausumaa. Arviointilausuman laadinnassa otetaan vuosittain huomioon sisäisen tarkastuk- sen keskeiset tarkastushavainnot.